Programo de ekskursoj dum kongreso:

D1 – Urbovizito al Beogrado

Beogrado: La Blanka Urbo ĉe la kunfluejo de du Riveroj

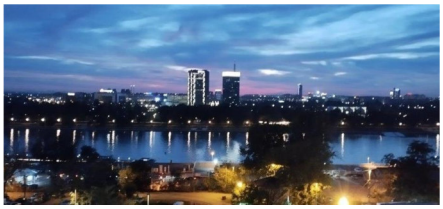

Beogrado (serbe: *Beograd*), kies nomo signifas "Blanka Urbo", estas unu el la plej malnovaj urboj en Eŭropo. Ĝi situas ĉe la impona kunfluo de du gravaj riveroj: Savao kaj Danubo.
Beogrado estas urbo de forta kontrasto: ĝi kunmiksis la nordan mezan eŭropon kun la suda balkana spirito. Kvankam ĝi estis multfoje detruita dum militoj, ĝi ĉiam rebeliĝis kun nekredebla energio kaj gastamo. Ĝi estas urbo, kiu neniam dormas kaj en kiu la kafeja kulturo estas vivstilo. Historio en la urbocentro videblas en ĉiu ŝtono. El la fortikaĵo oni havas la plej belan vidon al la rivera kunfluejo, precipe dum sunsubiro.
La ĉefa senaŭta strato estas plena de vivo, butikoj kaj belaj konstruaĵoj el la 19-a jarcento.
En ĝi estas unu el la plej grandaj ortodoksaj preĝejoj en la mondo, fama pro siaj brilaj mozaikoj.
Tie estas ankaŭ la bohema kvartalo “Skadarlio”, kie on povas ĝui tradician serban manĝaĵon kaj muzikon en etoso, kiu memorigas pri la iama Beogrado.
Beogrado estas mondfama pro sia energio, precipe pro flosrestoracioj sur la riveroj.

D2 – Faka ekskurso: Muzeo pri fervojo Beogrado

La **Fervoja Muzeo** vidigas lokomotivojn, trajnvagonojn kaj teknikajn ekipaĵojn, kiuj dokumentas la serban fervojan transporton tra diversaj periodoj. La kolekto prezentas diversajn specojn de veturiloj kaj ekzemplojn pri tio, kiel trajnteknologio ŝanĝiĝis dum la tempo.
La muzeo, kiu estis fondita en 1950, fokusiĝas al lokomotivoj kaj vagonoj de la unua serba fervoja linio, malfermita en 1884 inter Beogrado kaj Niŝo. Ĉi tiu frua fervoja kunligo estis grava paŝo en la modernigo de la lando kaj konektado de ĝiaj urboj.
La muzeo montras, kiel fervojoj ŝanĝis la manieron de la homa vojaĝo kaj transportoj de varojn en Serbujo. La ekspoziciaĵoj rakontas historiojn pri ligoj inter urboj kaj pri la ĉiutaga vivo de tiuj, kiuj laboris ĉe la fervojo.
La kolekto inkluzivas lokomotivon, kiu iam transportis pasaĝerojn per la **Orient-ekspreso** inter Parizo kaj Istanbulo tra la serba teritorio. Ĉi tiu historia veturilo ligas personajn vojaĝrakontojn al la pli larĝa historio de eŭropaj fervojoj.
La muzeo situas proksime al la iama ĉefa fervoja stacidomo**,** kaj estas facile atingebla.

D3 – Ekskurso per etŝpura trajno – (15 eŭroj)

Mokra Gora kaj "Šarganska Osmica”
Mokra Gora estas pitoreska montvilaĝo situanta inter la montoj Taro kaj Zlatiboro.
Šarganska osmica (Šargana Oko - serbe: Шарганска осмица) estas unu el la plej fascinaj turismaj fervojoj en Eŭropo. Temas pri historia etŝpura fervojo (760 mm), kiu iam estis vivgrava parto de la linio kunliganta Beogradon kun Sarajevo kaj Adriatika maro.
Por venki la grandan altodiferencon de la kruta tereno (300 metrojn en mallonga distanco), la inĝenieroj konstruis la relvojon en la formo de la **cifero 8**. Tiel la trajno dufoje pasas super la sama loko je malsamaj niveloj por iom post iom surgrimpi la monton.
Dum la vojaĝo de 15 kilometroj, la trajno trapasas **22 tunelojn** kaj transiras **5 pontojn**.
Hodiaŭ, vizitantoj povas veturi en aŭtentikaj lignaj vagonoj el la frua 20-a jarcento, ĝuante la freŝan montaran aeron kaj la mirindajn panoramojn de la nacia parko Taro.
Ĉi tiu fervojo ne estas nur transportilo, sed vera subĉiela muzeo sub la libera ĉielo, kiu memorigas pri la epoko de la vaporlokomotivoj, kaj pri la genieco de malnovaj konstruistoj.

D4 – Vizito al „Lignourbo“ (Urbeto de Emiro Kusturico) – (5 eŭroj)

Drvengrad: La Ligna Urbo de Kusturico

Drvengrad (esperante: *Ligna Urbo*), ankaŭ konata kiel **Küstendorf**, estas unika kultura kaj etna vilaĝo, situanta sur la monteto Meĉavniko en la regiono de Mokra Gora. Ĝin konstruis la fama serba filmreĝisoro **Emir Kusturica** por sia filmo *"Vivo estas miraklo"* (*Život je čudo*).
La tuta vilaĝo estas konstruita el ligno laŭ la tradicia stilo de tiu regiono. Kusturica savis malnovajn lignajn domojn el diversaj partoj de Serbujo kaj Bosnujo, transportis ilin ĉi tien, kaj restaŭris ilin por krei aŭtentikan etoson.
Promenante tra la vilaĝo, oni trovos stratojn kaj placojn nomitajn laŭ mondfamaj personoj, kiujn Kusturica admiras, kiel ekzemple Nikola Tesla, Ernesto "Che" Guevara, Diego Maradona kaj Federico Fellini.
Drvengrad ne estas nur muzeo, sed viva loko. Ĝi gastigas la ĉiujaran internacian kinejan kaj muzikan festivalon Küstendorf.
En la vilaĝo troviĝas ligna ortodoksa preĝejo dediĉita al la Sankta Savao, kinejo nomita laŭ la usona aktoro Stanley Kubrick, restoracioj kun loka manĝaĵo, kaj eĉ malgranda malliberejo (simbola kaj arta).
Drvengrad ofertas mirindan panoramon al la ĉirkaŭaj montoj kaj kreas senton de reiro en la iaman epokon, kvankam ĝi estas moderna artprojekto. Ĝi estas perfekta ekzemplo kiel kinoarto kaj loka heredaĵo povas kunfandiĝi por krei tute novan turisman celon.

D5 – Piedira ekskurso en Mokra Gora

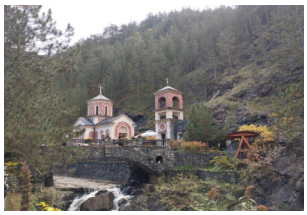

Mokra Gora estas ĉarma montvilaĝo en la okcidenta Serbujo, situanta en valo inter la montoj Taro kaj Zlatiboro. Ĝi fariĝis unu el la plej famaj turismaj celoj en la regiono pro sia unika miksaĵo de nedifektita naturo kaj historiaj monumentoj.
La vilaĝo estas ĉirkaŭita de densaj pinaj arbaroj, verdaj paŝtejoj kaj multaj montaraj riveretoj. Ĝia nomo, kiu signifas "Malseka Monto", devenas de la multnombraj fontoj de minerala akvo, kiuj troviĝas en la ĉirkaŭaĵo. Proksime de la rivero Kameŝino troviĝas la fonto "Bele Vode" (Blankaj Akvoj), konata pro sia tre alta alkaleco. Multaj homoj vizitas ĝin kredante je ĝiaj sanigaj ecoj por la okuloj kaj haŭto.
Mokra Gora estas la koro de la fama fervojo **Šarganska osmica**. La vilaĝa stacidomo estas perfekte konservita, kaj aspektas kiel filmkuliso el la pasinteco, kun malnovaj lokomotivoj kaj florantaj platformoj. Mokra Gora sukcesis konservi sian trankvilan, kamparan etoson malgraŭ sia popularеco. Vizitantoj povas loĝi en tradiciaj lignaj dometoj, ĝui lokajn specialaĵojn kiel freŝan kremon (*kajmak*), memfaritan panon kaj brandon (*rakija*), kaj esplori multajn promenovojojn, kiuj kondukas al mirindaj videjoj super la valo.
Ĝi estas loko, kie la tempo ŝajnas flui pli malrapide, ideala por tiuj, kiuj serĉas pacon for de la urba bruo.

T1 – Tuttaga ekskurso: Podpeĉa groto – Zlakuso – Terziĉa avlijo – Monaĥejo Rujano (Kun tagmanĝo – 40€)

1. Podpeĉa Groto (Podpećka pećina)

Ĉi tiu groto estas fama pro sia monumenta enirejo, kiu estas la plej alta grotenirejo en Serbujo (kaj inter la plej altaj en la Balkanoj), havanta la formon de giganta huffero, alta ĉirkaŭ 50 metroj.
Ĝi havas bone aranĝitajn vojetojn por vizitantoj. La groto estas riĉa je stalaktitoj kaj stalagmitoj kun kuriozaj formoj (ekz. "la drakulo", "la orgeno").
Interese estas, ke el la groto fontas du malgrandaj riveroj, kiuj kreas belajn kaskadojn antaŭ ol flui en la vilaĝon Podpeĉo, konata pro siaj trut-bredejoj.

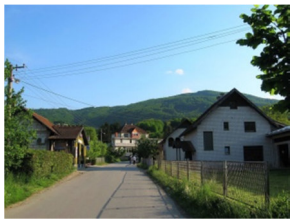

2. Zlakuso

Zlakuso estas mondfama **vilaĝo de potistoj**. Ĝi situas inter la urboj Uĵico kaj Poĵego, kaj estas konata pro sia unika maniero fabriki ceramikaĵon, kiu estas protektita de Unesko kiel nemateriala kultura heredaĵo. La potistoj tie uzas miksaĵon de argilo kaj muelita kalcito (ŝtono).

Sur fotoj de Zlakuso, oni kutime vidas metiistojn sidantajn ĉe ligna rado, kun nigreca aŭ ruĝeca argilo. Alia ofta bildo estas la subĉiela bakado, kie dekoj da potoj estas aranĝitaj sur la tero kaj ĉirkaŭitaj de fajro kaj fumo.
Oni diras, ke manĝaĵo kuirita en poto el Zlakuso havas tute specialan bonguston.

3. Terziĉa Avlijo (La Korto de Terzić)

Situanta ĝuste en la vilaĝo Zlakuso, ĉi tiu loko estas vera **subĉiela muzeo (etno-parko)**. Ĝi reprezentas tipan kamparan korton el la fino de la 19-a kaj komenco de la 20-a jarcento.
Oni tie vidas lignajn dometojn kun blankaj muroj, ĉirkaŭitajn de abundaj floroj, malnovajn lignajn ĉarojn...
Ĝi konsistas el du tradiciaj domoj, metiejo por potfarado, malnova lernejo kaj ekspozicio de naciaj kostumoj kaj malnovaj iloj.
Ĝi estas tre agrabla loko por ripozi, manĝi tradiciajn serbajn pladojn kaj aĉeti originalajn suvenirojn el ceramikaĵo.

4. Monaĥejo Rujano (Manastir Rujan)

Ĉi tiu monaĥejo havas grandegan historian signifon por la serba kulturo. Ĝi estas dediĉita al la Sankta Georgo.
En la 16-a jarcento (1537), tie funkciis unu el la unuaj serbaj presejoj. Tie estis presita la fama "Rujana Kvar-evangelio" (*Rujansko četvorojevanđelje*), la unua libro presita sur la teritorio de Serbujo.
La otomanoj detruis la monaĥejon post kiam ili malkovris la presejon. La nuna preĝejo estis rekonstruita en la jaro 2004 en stilo, kiu memorigas pri la malnova mezepoka arkitekturo, el ruĝaj ŝtononj kiu simbolas la nomon de la monaĥejo (*rujan* signifas malhelruĝa en la malnovserba lingvo).
La origina monaĥejo estis subakvigita pro la kreado de artefarita lago (lago Vrutco), kaj la nuna strukturo estas ĝia fidela rekonstruo.

Vizito al Muzeo de scienco kaj tekniko en Beogrado (aldonita)

La 24-an de majo je la 15:00 estos organizita vizito al Muzeo de scienco kaj tekniko en Beogrado.
En la galerio „Aleksandar Despić“, ĉe la konstanta ekspozicio, estas prezentitaj pli ol 400 objektoj el la kolekto de la Muzeo de scienco kaj tekniko. La ekspozicio montras la teknologian evoluon kaj ĝian influon al la homa vivo, kaj estas organizita en kvar ĉefaj sekcioj: rado-maŝino-motoro, komunikado, homo kaj tekniko, kaj mezuro kaj nombro.
La ekspozicio enhavas objektojn, kiuj atestas pri la vivo kaj laboro en Serbujo dum pasintaj jarcentoj. Oni povas ekscii pli pri malnovaj teknologioj kaj pri la evoluo de elektrigo en Serbujo, same kiel pri la manieroj kaj vojoj de veturado per vaporŝipoj, pri presado sen presiloj, pri la unuaj ĉi-tie produktitaj komputiloj, kaj pri tio, kial la nesinkrona motoro de Tesla estas revolucia invento.